

свою чергу сприятиме свідомому застосуванню синергетичного підходу для окреслення шляхів оптимізації побудови навчально-виховного процесу в своїй подальшій професійній діяльності.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з удосконаленням методики підготовки фахівців природничо-математичних спеціальностей та технологій через реалізацію навчального курсу «Синергетика в педагогічній освіті», вивчення якого передбачено на окремих спеціальностях освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» та «Концепцію сучасної наукової картини світу».

ЛІТЕРАТУРА

1. Садовий М.І. Використання синергетики у навчанні фізики / М.І. Садовий // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. – К., 2011. – Вип. 27. – С. 268-274. – (Серія №5. Педагогічні науки: реалії та перспективи).
2. Трифонова О.М. Взаємозв'язки принципів науковості та наочності в умовах кредитно-модульної системи навчання квантової фізики студентів вищих навчальних закладів: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Трифонова Олена Михайлівна. – Кіровоград, 2009. – Т. 1. – 216 с.; Т. 2: Додатки. – 301 с.
3. Трифонова О.М. Синергетичний підхід до розвитку сучасного стилю мислення обдарованих дітей / О.М. Трифонова, М.І. Садовий // Навчання і виховання обдарованої дитини: теорія і практика. – К., 2012. – Вип. 8. – С. 212-222. – (Інститут обдарованої дитини).

Фесенко Г.А.

Херсонський державний університет

МАТЕМАТИЧНІ ЗАДАЧІ ФІНАНСОВОГО ЗМІСТУ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ УЧНІВ ТА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ ДО ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Серед соціально важливих проблем сучасності підвищення фінансової грамотності молоді посідає одне з чільних місць. Прийнята в Україні програма підвищення фінансової грамотності населення передбачає необхідність здійснення цієї роботи на всіх етапах зростання молоді людини: від дитячого садка до вишого навчального закладу. Проте результати досліджень науковців свідчать, що сьогодні охарактеризувати стан фінансової грамотності громадян як достатній не можна.

Вивчення літератури з проблеми дослідження засвідчило, що: а) у ЗНЗ підвищення фінансової грамотності учнів здійснюється переважно вчителями економічної географії у старших класах в межах обсягу, передбаченого програмою відповідної навчальної дисципліни; б) потенціал шкільного курсу математики не використовується належним чином для

збагачення досвіду школярів з виконання певних видів фінансової діяльності; в) у ВНЗ на факультетах, не пов'язаних з економічною і фінансовою освітою, залучення студентів до виконання дій, пов'язаних з підвищенням їх фінансової грамотності, не передбачено; г) в педагогічних університетах підготовка майбутніх учителів математики до навчання учнів основам фінансової грамотності не включена до навчального плану. Проте, результати наукових розвідок з визначення можливостей здійснення такої роботи в процесі вивчення шкільного курсу математики свідчать, що проблема підвищення фінансової грамотності учнів основної і старшої школи була предметом дослідження науковців і вчителів-практиків [1,2]. Зокрема, обгрунтована необхідність введення елементів фінансової математики в школу (В.І. Михайловський, Л.С. Шоферовська); накопичений досвід з залучення учнів до розв'язання математичних задач з фінансовим змістом в 5-6 класах та розкрито можливість використання елементів фінансової математики в основній школі [Л.С. Межейнікова, Л.С. Шоферовська]; досліджено ефективність застосування математичних задач фінансового змісту в шкільному курсі математики (Л.С. Межейнікова, Л.С. Шоферовська, В.О. Шведь).

Впровадження компетентнісного підходу до навчання учнів математики підсилює увагу вчителів до розв'язування задач прикладного змісту, бо в них розглядаються реальні ситуації, які вчать не лише математичним знанням, а й демонструються можливості їх практичного застосування [3-8].

Одним із способів ознайомлення учнів з основами фінансової діяльності є залучення їх до розв'язування фінансово-математичних задач.

Під математичною задачею фінансового змісту (фінансово-математична задача) будемо розуміти задачу, фабула якої розкриває використання математики в фінансових дисциплінах, ознайомлює із застосуванням математичних понять, операцій та законів у фінансовій сфері.

Використання математичних задач з фінансовим змістом, поряд з навчанням основ математики, розширює межі математичної освіти учнів шляхом ознайомлення їх з фінансовою термінологією, бюджетними відносинами, грошовим обігом, способами формування та отримання прибутку, а також створює передумови для підготовки учнів до виконання визначених соціальних функцій в умовах ринкових відносин.

Зважаючи на зміст розрахунків, що супроводжують здійснення фінансових операцій, до типів математичних задач фінансового змісту нами включено: задачі на оподаткування; задачі на банківські розрахунки; задачі на цінні папери; задачі на страхування; задачі на сімейний бюджет.

Їх складність визначається ступенем математичної готовності учнів до їх розв'язання. Тексти задач можна запозичити зі збірників задач з фінансової математики і адаптувати до рівня навчальних досягнень школярів з ШКМ.

Кожна математична задача фінансового змісту, яка пропонується учням для розгляду, повинна відповідати певним вимогам, а саме: мати пізнавальну цінність та здійснювати виховний вплив на учнів, бути доступною для розуміння школярами; відображати в умові реальність задачної ситуації, числових даних, постановки питання та отриманого результату.

Підготовка майбутніх вчителів математики до здійснення цієї роботи передбачає усвідомлення вимог і принципів організації діяльності учнів, а також особливостей методик розв'язування математичних задач фінансового змісту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Шоферовська Л.С. До проблеми введення елементів фінансової математики в школу / Л.С.Шоферовська // Неперервна професійна освіта: теорія і практика, вип. IV, 2002. – С. 80 – 86.
2. Межейнікова Л.С., Швець В.О. Математичні задачі з фінансовим змістом в основній школі: навчально-методичний посібник. - Х.: Видавнича група "Основа", 2005. – 96 с.
3. Фесенко Г.А. Підвищення фінансової грамотності населення як педагогічна проблема / Г.А.Фесенко Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.Драгоманова. Серія №5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. - Випуск 50: збірник наукових праць.-Київ: Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2014.- С.259-264
4. Фесенко Г.А. Компетентнісний підхід до розвитку фінансової грамотності учнів і студентів – запорука успіху у розв'язанні фінансових проблем суспільства/ Г.А.Фесенко Технології компетентнісного навчання природничо-математичних дисциплін.- Пошук молодих. Випуск 14. Збірник матеріалів Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції. Упорядник В.Д.Шарко.-Херсон,Видавництво ХДУ.-С.182-184
5. Фесенко Г.А. Про стан готовності вчителів до реалізації компетентнісного підходу до навчання / Г.А.Фесенко Наукові записки Національного педагогічного університету ім.М.П.Драгоманова. Педагогічні науки. Вип.51.-К.,2015.- С.213-217
6. Фесенко А.А. Веб-квест як технологія підготовки будущих учителів математики к формуванню фінансової компетентності школярів. Сборник научных трудов SWorld. - 2015. - Випуск №2(39). – электронный ресурс: [режим доступа]. -<http://www.sworld.com.ua/index.php/tv/redagovru-ruscholedu-and-sosioledu-215/leouy-and-methouds-of-studyinng-education-and-trainng-215>
7. Фесенко Г.А. Кейс – технологія формування фінансової грамотності учнів профільної школи під час вивчення елективного курсу «Фінансова математика» - Тези доповіді на міжнародну конференцію м.Миколаїв, 29-30 жовтня 2015
8. Фесенко Г.А. Спецкурс «Фінансова математика» як засіб підготовки учнів і студентів до фінансової діяльності / Г.А.Фесенко// Пошук молодих. Випуск 15. Збірник матеріалів Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції [«Технології компетентнісно-орієнтованого навчання природничо-математичних дисциплін»], (Херсон, 14-15 квітня 2016 р.) / Укладач В.Д.Шарко.- Херсон: ПП Вишемирський В.С.,- 2016.- С.144-146